ORUCUN FAZİLETİ

Orucun Fazileti:

- Rasulullah buyurdu ki:

- مَنْ صَامَ رَمَضَانَ، إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ ,مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.

- *"Kim inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek oruç tutarsa, geçmiş günahları affedilir. Yine inanarak ve sevabını ümit ederek Kadir gecesini ihya edenin geçmiş günahları bağışlanır."*[1]

---

[1] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:

- كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ يُضَاعَفُ، الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ.

- *"Ademoğlunun her ameli katlanır. Ameller en az on misliyle yazılır, bu yedi yüz misline kadar çıkar.*

- قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِى وَأَنَا أَجْزِى بِهِ يَدَعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِي

- *Allah Teâla şöyle buyurmuştur: "Oruç bunun dışındadır. Çünkü o sırf benim içindir, onu ben mükâfatlandıracağım. Kulum benim için şehvetini, yiyeceğini terk etti.*

- لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ، فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ، وَلَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ.

- *"Oruçlu için iki sevinç vardır: Biri, orucu açtığı zamanki sevincidir, diğeri de Rabbine kavuştuğu zamanki sevincidir. Oruçlunun ağzından çıkan koku, Allah indinde misk kokusundan daha hoştur."*[2]

[2] Buhari, Müslim.

- Rasûlullah buyurdular ki:

- إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ الرَّيَّانُ، يَدْخُلُ مِنْهُ الصَّائِمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، يُقَالُ: أَيْنَ الصَّائِمُونَ؟ فَيَقُومُونَ لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، فَإِذَا دَخَلُوا أُغْلِقَ فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ

- *"Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır. Kıyamet gününde oradan sadece oruçlular girer. Oruçlular nerede? Diye sorulur. Onlar da kalkarlar. Oruçlular girdiler mi artık kapanır, kimse oradan giremez.''*[3]

---

[3] Buhari.

- Rasulullah buyurdular ki:

- **مَنْ صَامَ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى جَعَلَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ خَنْدَقًا كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ**

- *"Kim Allah Teâla yolunda bir gün oruç tutsa, Allah onunla ateş arasına, genişliği sema ile arz arasını tutan bir hendek kılar."*[4]

---

[4] Tirmizi.

- Ebu Ümâme anlatıyor:
- قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ: مُرْنِي بِأَمْرٍ يَنْفَعُنِيَ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ،
- "Ey Allah'ın Resûlü dedim, bana öyle bir amel emret ki (yaptığım takdirde) Allah beni mükâfatlandırsın."
- فَقَالَ : عَلَيْكَ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَا عَدْلَ لَهُ.
- Şöyle buyurdu: *"Sana orucu tavsiye ederim, zira onun bir eşi yoktur."*[5]

[5] İbn Hanbel.

- Rasulullah buyurdu ki:
- لِكُلِّ شَيْءٍ زَكَاةٌ وَزَكَاةُ الْجَسَدِ اَلصَّوْمُ وَ الصِّيَامُ نِصْفُ الصَّبْرِ .
- *“Her şeyin bir zekatı vardır, vücûdun zekatı da oruçtur. Oruç da sabrın yarısıdır.”*[6]

******

- Rasulullah buyurdu ki:
- إِنَّ لِلَّهِ عِنْدَ كُلِّ فِطْرٍ عُتَقَاءَ، وَذَلِكَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ
- *"Her iftar vaktinde Allah tarafından (cehennemden) azad edilen kimseler bulunur. Bu, (Ramazanın) her gecesinde olur."*[7]

---

[6] İbn Mace.
[7] İbn Mace.

- Peygamberimiz şöyle buyuruyor:
- **اَلصِّيَامُ وَالْقُرْآنُ يَشْفَعَانِ لِلْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، يَقُولُ الصِّيَامُ: أَيْ رَبِّ , مَنَعْتُهُ الطَّعَامَ وَالشَّهَوَاتِ بِالنَّهَارِ , فَشَفِّعْنِي فِيهِ، وَيَقُولُ الْقُرْآنُ: مَنَعْتُهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ , فَشَفِّعْنِي فِيهِ، قَالَ: فَيُشَفَّعَانِ**
- *"Kıyamet günü oruç ve Kur'an kişiye şefaatçi olurlar. Oruç:- Ya Rabbi, ben onu gündüzleri yemekten ve zevklerinden alıkoydum. Şimdi beni ona şefaatçi kıl, der. Kur'an:- Ya Rabbi, ben onu gece uykusundan alıkoydum. Şimdi beni ona şefaatçi kıl, der. Her ikisi de şefaat ederler."*[8]

[8] İbn Hanbel.

Orucu Vaktinde Tutmak:

- Rasulullah buyurdu ki:

- مَنْ أَفْطَرَ يَوْمًا مِنْ رَمَضَانَ مِنْ غَيْرِ عُذْرٍ وَلَا مَرَضٍ لَمْ يَقْضِهِ صِيَامُ الدَّهْرِ وَإِنْ صَامَهُ

- *"Ramazan ayında, özür sahibi veya hasta olmaksızın kim bir günlük orucunu yerse, bütün zaman boyu oruç tutsa bile bu orucu kaza edemez (sevabını elde edemez)."*[9]

---

[9] Buhari.

Oruçlunun Duası Makbuldür:

- Rasulullah buyurdu ki:
- ثَلاَثَةٌ لَا تُرَدُّ دَعْوَتُهُمْ: اَلْإِمَامُ الْعَادِلُ. والصَّائِمُ حِينَ يُفْطِرُ. وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ. يَرْفَعُهَا اللّٰهُ فَوْقَ الْغَمَامِ وَتُفَتَّحُ لَهَا أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَيَقُولُ اللّٰهُ: وَعِزَّتِى لَأَنْصُرَنَّكَ وَلَوْ بَعْدَ حِينَ.
- *“Üç kişi vardır ki duaları reddedilmez (mutlaka kabul edilir): 1. Adil imam (devlet başkanı), 2. İftar yapan oruçlunun duası, 3. Zulme uğrayanın duası. Allah, (mazlumun) duasını bulutların üzerine çıkarır ve onlara sema kapıları açılarak “İzzetime yemin olsun ki! Vakti uzasa da, duanı mutlaka kabul edeceğim” buyurur.*[10]

---

[10] Tirmizi.

- Rasulullah buyurdular ki:

- إِنَّ لِلصَّائِمِ عِنْدَ فِطْرِهِ لَدَعْوَةً مَا تُرَدُّ

- *"Şurası muhakkak ki, oruçlunun iftarını açtığı zaman reddedilmeyen makbul bir duası vardır."*[11]

[11] İbn Mace.

Oruçlunun Davranış Şekli Nasıl Olmalıdır?:

- Rasulullah buyurdu ki:

- اَلصِّيَامُ جُنَّةٌ فَلاَ يَرْفُثْ وَلَا يَجْهَلْ، وَإِنِ امْرُؤٌ قَاتَلَهُ أَوْ شَاتَمَهُ فَلْيَقُلْ: إِنِّي صَائِمٌ مَرَّتَيْنِ

- *“Oruç perdedir. Biriniz bir gün oruç tutacak olursa kötü söz sarf etmesin, bağırıp çağırmasın. Birisi kendisine yakışıksız laf edecek veya kavga edecek olursa "ben oruçluyum!" desin (ve ona bulaşmasın).”*[12]

---

[12] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:

- مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ

- *"Bir kimse oruçlu olduğu halde yalanı, dedikoduyu, yalanla iş görmeyi bırakmazsa Allah'ın, onun yemesini, içmesini terk etmesine ihtiyacı yoktur.'"*[13]

---

[13] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:
- رُبَّ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ، وَرُبَّ قَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ قِيَامِهِ إِلَّا السَّهَرُ
- *"Oruç tutan öyle insanlar vardır ki, oruçlarından geriye sadece açlık ve susuzluk kalır. Nice gece namazı kılanlar vardır ki, namazlarından geriye uykusuzluk kalır."*[14]

[14] İbn Mace.

Oruçluya İftar Ettirmenin Fazileti:

- "Rasulullah buyurdular ki:

- مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ، غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا

- *“Kim bir oruçluya iftar ettirirse, kendisine onun sevabı kadar sevap yazılır. Üstelik bu sebeple oruçlunun sevabından hiçbir eksiltme olmaz.”*[15]

[15] Tirmizi.

- Abdullah İbn Zübeyr anlatıyor: "Rasulullah, Sa'd b. Muaz'ın yanında iftar açmıştı. Şöyle buyurdular:

- أَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ

- *"Yanınızda oruçlular iftar etti. Yemeklerinizden ebrâr olanlar yedi, size de melaikeler rahmet duasında bulundular."*[16]

[16] İbn Mace.

Sezai Karakoç'un Oruç Hakkındaki Sözleri:

- Kur'an, namaz ve oruçta dirilen bir İslam insanı olmak: İşte çağımız Müslümanının tek varoluş şartı. Orucun getirdiği yorumla dünyayı ve tarihi yeniden yorumlamak, zapt etmek, fethetmek, kurmak ve inşa etmek zorundadır çağımızın Müslümanı. Oruç bize bu misyonu yüklüyor. Oruç bize bu mesajla geliyor. Orucun ışığı, suyu, bereketi ve mantığıyla kurulmayacak bir dünya yıkılacak, taş taş üstüne kalmamacasına çökecek demektir. Oruçta dirilmeyen insan, kör ve zalim bir madde akıntısında can verecek, hem de bildiğimiz ölüme bile hasret çeke çeke ölecek demektir. Güçlenmek ve yıkıcı kuvvetler karşısında yiğitçe direnmek için, orucun gözüyle gören, orucun kulağıyla işiten, orucun eliyle iten, orucu yaşayarak ölümü yenen bir gövdeyle gövdelenen bir oruç insanı, orucun insanı olmak gerekmez mi?'

Sizi Tokluk Öldürdü Bizi de Açlık Diriltti:

- Bu söz gerçeğin ta kendisidir.
- Devamlı tok olan insanda hem maddî, hem de manevî hastalık başlar. Maddî hastalığın başlayacağını tıp adamları açık seçik söylemekteler. Manevî hastalığın olacağı ise, yaşanan hayatta da bellidir. Midesi tıka basa dolan insana vaaz, nasihat tesir etmez. Hikmetli sözlerin en cazibini söyleseniz, en değerlisini anlatsanız, kılı bile kıpırdamaz. Çünkü mide dolu, göz ve gönül de ölüdür.
- Bundan dolayıdır ki bir maneviyat büyüğü şöyle demiştir:
- **Sizleri tokluk öldürdü, bizleri de açlık diriltti!**
- Bu sözde büyük gerçek saklıdır. Kimilerini hep tok kalmak öldürür, kimilerini de aç kalmak diriltir. Peygamber Efendimizi, sık sık aç halde görmekteyiz.
- Bir gün Fatıma validemiz bir parça ekmek alıp Efendimiz'in huzuruna girerek kendisine uzatmıştı:

- “Taze ekmek pişirmiştim, bir parçasını da sana getirdim, babacığım” demişti. Efendimiz ekmeği alırken şöyle buyurdu:
- *“Kızım, baban üç günden beri ilk defa bir ekmek parçası eline alıyor!”*
- Âişe validemiz bu konudaki rivayetinde şöyle demiştir:
- “Biz Muhammed ailesi, ay geçerdi de ocağımızda duman tütmezdi. Yiyeceğimiz, iki tane siyah hurma ile içeceğimiz sudan ibaret olurdu. Bazen yakınımızda bulunan Ensar hanımları Rasulullah’a süt gönderirler, onunla kendimizi ayakta tutardık.”
- Rasulullah Efendimizin bu halini örnek alan bazı İslâm büyükleri, açlığı çokça yaşamayı tercih etmiş, gönüllerini ve kalplerini açlıkla diri tutmaya çalışmışlardır.
- Nitekim tasavvuf büyüklerinden **Sehl bin Abdullah,** örnek aldığı Rasulullah’ın açlığını tam yaşamaya çalışırken ona gelen biri sormuştu:
- **—Günde bir öğün yemeye ne dersin?**
- —Sıddıkların yemesidir, derim.
- —Ya iki öğün yemeye?

- —Ona da müminlerin yemesidir, derim.
- —Peki üç öğün yemeğe ne diyeceksin? deyince, kızan Sehl:
- —Sen git, ailene söyle, sana bir ahır yapsınlar, orada istediğin kadar ye, demiştir.
- Maneviyat büyükleri açlığı, tokluğa isteyerek tercih etmişler, yaşadıkları iradî açlıktan sonra, kendilerinde inkişaflar olmuş, ilim ve hikmetlere vakıf olmaya başlamışlardır.
- İsimleri kitaplara yazılacak kadar itibara sahip birçok büyüklerde hep mahrumiyet esas olmuş, nefsin arzu ve isteklerine set çekmek ilk hedef halini almıştır. Bizlerde ise nefsin isteklerini yerine getirmek gaye halini almış, birazcık mahrumiyet dünyamızı karartacak duruma düşürmüştür. Yani büyüklerin irade ile yaşadıklarına biz bazen mecburen maruz kalsak ürperiyor, bundan istifade yerine yeise düşüyor, bunalımlara maruz kalıyoruz.
- Ebû Türab-ı Nahşebî'ye bir mescidde rastlayan biri, kaç gündür aç beklediğini sorunca, yedi gün, cevabını almıştı.

- Böyle zatların yanında bir kuru ekmek parçası, Allah'ın en büyük nimeti olarak görülüyor, buna sahip olduklarında kendilerini en mesud ve bahtiyar insan olarak biliyorlardı.
- Şimdi bizlerin sofrasında Allah'ın lütfettiği nimetlerin bütün çeşitleri var, ama bizler mesud ve bahtiyar değiliz. Kendimizi büyük nimetlere sahip insan duygusu içinde bulamıyor, hâlâ, mahrumiyet hissiyle boğuluyoruz. Yani onları açlık diriltiyor, bizleri de tokluk öldürüyor, anlaşılan...